

Mottagarens referens: SB2021/01583
Regeringskansliet Statsrådsberedningen,
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Redovisning av "Uppdrag att medverka i genomförandet av Europeiska unionens strategi för Östersjöregionen" verksamhetsåren 2022-2023

Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) har anmodats att lämna en redovisning av den del av uppdraget som myndigheten ansvarar för och avlägger följande rapport.

Sammanfattning

Som nationell myndighet fungerar SVA som resurs för andra myndigheter i frågor som knyter an till EU:s strategi för Östersjöregionen, internationellt, nationellt och regionalt. En stor del av arbetet omfattar hälsoövervakning av djur i Östersjön och dess närhet. I olika projekt samarbetar SVA både nationellt och internationellt med såväl myndigheter och universitet som näringslivet. En insats som ökar är området civilt försvar där regelbundna kontakter förekommer med de nordiska och baltiska staterna i Östersjöregionen.

Hur har SVA bidragit till genomförandet av strategin under verksamhetsåren 2022 och 2023

SVA bidrar till att uppfylla målen inom ramen för myndighetens löpande arbete. Delar av arbetet sker i externfinansierade projekt eller inom uppdragsverksamheten. SVA deltar också kontinuerligt i de av Tillväxtverket återkommande nätverksträffarna och värdefulla erfarenheter från andra myndigheter erhålls. Avrapportering av aktiviteter internt sker löpande bl.a. i form av återkommande öppna seminarier.

De delmål i EU:s strategi för Östersjöregionen som ligger SVA:s verksamhet närmast är:

Rädda havsmiljön

- Östersjön ska ha en rik och levande biologisk mångfald
- Förbättra samarbetet för en god havsmiljö

Länka samman regionen

Öka välståndet

- Förbättra regionens globala konkurrenskraft

- Klimatanpassning och förbättrad krisberedskap

Nedan ges exempel på aktiviteter för åren 2022 - 2023.

Förstärkt samarbete mellan myndigheter inom sektorerna djurhälsa, folkhälsa och livsmedelssäkerhet

SVA har deltagit i det av EU medfinansierade samarbetsprogrammet One Health European Joint Programme (OHEJP), som avslutades i september 2023. Syftet har varit att förstärka samarbetet mellan myndigheter inom sektorerna djurhälsa, folkhälsa och livsmedelssäkerhet både inom och mellan deltagande länder. Gemensamma forskningsprojekt och olika integrativa aktiviteter med kompetensutveckling och träning inom områdena livsmedelsburna zoonoser, antimikrobiell resistens och framtida hotbilder har genomförts. Arbetet har bidragit till effektivare rutiner för att förebygga, upptäcka och hantera livsmedelsburna zoonotiska smittor inom Europa. SVA var en av 44 europeiska aktörer från 22 medlemsländer. Projektets totala budget var 90 miljoner Euro och programmet pågick under 2018–2023. SVA har deltagit i 16 forskningsprojekt tillsammans med flera partnerinstitut från bland annat Danmark, Norge, Estland, Polen, Finland och Tyskland.

Inom ramarna för OHEJP har SVA hållit i planeringen, genomförandet och utvärderingen av en övning, med namnet OHEJP SimEx. SimEx utfördes på nationell nivå med fokus på samverkan mellan representanter från de europeiska partnerinstituten inom sektorerna för djurhälsa, folkhälsa och livsmedelssäkerhet. Syftet med övningen var att skapa förutsättningar för europeiska länder att öva, utvärdera och förbättra det tvärsektorieella samarbetet mellan myndigheterna avseende livsmedelsburna zoonoser.

Övningen genomfördes under våren och sommaren 2022 i totalt elva europeiska länder, däribland Sverige, Norge, Danmark, Finland, Estland och Polen. Från dessa länder deltog sammanlagt 15 myndigheter. De deltagande länderna fick möjlighet att utvärdera sina erfarenheter inom praxis för datadelning och kommunikationsstrategier samt roller och ansvarsområden mellan sektorerna. Som en del av scenariot introducerades länderna till spårningsverktyget Food Chain Lab som efter övnigen tagits i bruk av flera länder. Verktyget används för att på ett effektivt sätt kunna spåra källan till utbrottet i livsmedelskedjan. Utvärderingarna av de nationella övningarna gav upphov till ny information och rekommendationer till alla länder som vill arbeta med att utforma eller förbättra sin One Health-strategi i arbetet med sjukdomsutbrott. Fler övningar med ett One Health-perspektiv har efterfrågats av de deltagande länderna, för att få möjlighet att utvärdera sin förmåga i andra utbrottsituationer.

Deltagandet i OHEJP har lett till harmonisering av arbetet mellan myndigheter som arbetar med folkhälsa, djurhälsa och livsmedelssäkerhet både nationellt och internationellt. När myndigheterna använder samma

verktyg och metoder för t.ex. övervakning, riskvärdering och utbrottshantering ökar förutsättningarna för kommunikation över både sektors- och nationsgränserna och gemensamma strategier kan användas för att bekämpa zoonotiska sjukdomar, vilket är viktigt både för folkhälsan och animalieproduktionen.

EU:s referenslaboratorium (EURL) för campylobakter

Genom SVA:s roll som EU:s referenslaboratorium (EURL) för campylobakter bedrivs aktiviteter finansierade av EU kommissionen Directorate-General for Health and Food Safety. Nationella referenslaboratorier för campylobakter inom EU är ålagda enligt kontrollförordningen 2017/625 att delta i aktiviteter anordnade av EURL med syftet att få en kvalitetssäkrad och harmoniserad diagnostik. Under 2022 och 2023 deltog representanter från samtliga av Östersjöländerna i det årliga mötet med alla EU:s nationella referenslaboratorier för campylobakter och i gemensamma ringtester anordnade av EURL för campylobakter. Flera deltagare från Östersjöregionen deltog också i kurser anordnade av EURL för campylobakter om NGS, estimering av mätosäkerhet vid kvantitativa analyser och om detektion och bakterieräkning av campylobakter.

Fodersäkerhet

SVA har koordinerat ett tvåårigt EFSA s.k. Partnering grant, ENhanced COMmunication in Risk ANalysis (ENCOMRAN) med deltagare från Nederländerna, Finland och Tyskland. Projektet syftar till att utveckla kommunikationen mellan riskvärderande och riskhanterande myndigheter och att lära från varandras erfarenheter. Projektet avslutades formellt i oktober 2023 och slutrapporten förbereds för publicering. Projektet utgör en bra bas för fortsatta samarbeten med finska Livsmedelsverket (Roukavirasto) och tyska institutet för riskvärderingar (BfR) för livsmedelssäkerhet och skydd av konsument-hälsa.

Digitalisering inom offentlig sektor

Under 2021–2023 har SVA deltagit i projektet DigiVet ("Digitalisation of livestock data to improve veterinary public health") som finansierats av NordForsk. Tillsammans med partners från bland annat Estland och Danmark har vi arbetat fokuserat på hur teknologi och data från animalieproduktionen kan förbättra veterinär sjukdomskontroll och på så sätt bidra till säkra livsmedel.

Stärkt konkurrenskraft för livsmedelsproducenter

Under 2022–2023 har ytterligare sex projekt beviljats medel i konstellationen CoVetLab – se mer information under rubriken Myndighetsnätverk. Projekten finansieras av de deltagande organisationerna. De nya projekten har alla inriktning djurhälsa och syftar till att utveckla metoder för att effektivt kunna upptäcka sjukdomar som har stor ekonomisk påverkan inom livsmedelsproduktionen.

I flera forskningsprogram, som finansieras av EU samarbetar SVA med länder kring Östersjön. Exempel på sådana projekt är ICRAD-CWD (Tackling chronic wasting disease in Europe) som innebär en kraftsamling inom CWD-området och DECIDE (Data-driven control and prioritisation of non-EU-regulated contagious animal diseases). Det senare är ett 5-årigt H2020-finansierat projekt. Av ingående partners är det Polen, Danmark och Sverige som tillhör Östersjöområdet. I detta projekt undersöks hur produktionsdata kan användas för övervakning av djursjukdomar.

Myndighetsnätverk

De nordiska och baltiska veterinärinstituten har återkommande kontakter, bland annat träffas institutens direktörer årligen för att diskutera hälsoläget i de olika länderna. Ett väl utvecklat samarbete finns med de veterinärmedicinska instituten i Sverige och Danmark (SSI, CPH) inom nätverket CoVetLab ([Welcome to CoVetLab | EURL \(anses.fr\)](#)), där också Anses (FR), CVI (NL) och APHA (UK) ingår. Instituterna håller kontinuerliga kontakter, utbyter tjänster och träffas vid ett årligt möte då det också avgörs vilka projekt som erhåller finansiering i en gemensam utlysning instituten emellan för att stimulera samarbeten.

SVA deltar också stående i många andra myndighetsnätverk såsom Nordiska Zoonosmötet/nätverket, Nordic-Baltic Veterinary Contingency Group, Nordic Society for Veterinary Epidemiology, Nordic Biosafety Network och Nordic/Baltic Feed Meeting.

SVA deltar också i olika insatser som har koppling till krisberedskap/civilt försvar (farliga ämnen/CBRNE) med kopplingar till nordiskt/baltiskt samarbete i Östersjöregionen såsom Nordic Biopreparedness Forum (NBF), samverkan mellan säkerhetslaboratorier.

I myndighetsnätverket MedVetNet Association (MVNA) deltar 28 partners från myndigheter i 19 europeiska länder. Som en följd av OHEJP som beskrivits ovan har antalet partners ökat kraftigt det senaste året och resultaten från OHEJP kommer att spridas vidare via MVNA. Från Östersjöregionen deltar Sverige, Polen, Tyskland, Lettland och Danmark. Nätverket syftar till att förstärka ett One Health-relaterat arbetssätt mellan myndigheter som arbetar med folkhälsa, djurhälsa respektive livsmedelssäkerhet.

Ytterligare kontakter och utbyte med länderna kring Östersjön äger rum när SVA deltar i arbetet vid den europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet, EFSA. SVA har bl.a. representanter i EFSA:s nätverk för zoonosrapportering, TSE-sjukdomar, djurhälsa och djurvälstånd och i djurhälsopanelen.

Övriga nätverk

Under 2020 startades det nordiska forskarnätverket TARANDUS med mål att bygga ett hållbart och tvärvetenskapligt nätverk för att samarbeta kring frågeställningar om renens hälsa och välfärd, skötselrutiner och betesstrategier anpassade till ett förändrat klimat och exploatering. Nätverket har arrangerat forskarträffar för att presentera pågående forskning, utredningar av sjukdomsutbrott och nystartade samarbeten samt skapat en arena för diskussioner, nätverkande och planering av nya forskningsprojekt. Veterinärer, myndigheter och rådgivande organisationer har också bjudits in till träffarna. TARANDUS finansierades av Nordiska kommittén för jordbruks- och livsmedelsforskning (NKJ) fram till april 2023. Träffarna har varit välbesökta och nätverket har engagerat nya medlemmar under projektets gång. För närvarande har TARANDUS cirka 125 nätverkare och antalet ökar kontinuerligt. TARANDUS är ett viktigt forum där vi kan lära av varandra för att skapa en bättre beredskap för att hantera effekterna av klimatförändringen inom renskötseln i Sverige, Norge och Finland. Nätverket har också identifierat ett behov av ökad kunskap om renens sjukdomar och behandling av sjuka djur i ett tidigt skede samt förebyggande åtgärder för att undvika sjuklighet och nedsatt kondition. Denna kunskap är viktig både för djurens välbefinnande och för att undvika ekonomiska förluster.

SVA deltar för Sverige i nätverket Federation of European Equine Veterinary Association (FEEVA) Disease Surveillance Group som är ett forum och nätverk för sjukdomsövervakning av hästar och kunskapsutbyte om smittsamma hästsjukdomar. Ett 20-tal europeiska partners deltar. Från Östersjöregionen deltar Sverige, Finland, Estland, Lettland, Litauen, Polen, Tyskland och Danmark. Under 2023 har en internationell konferens hållits.

SVA deltar i det nordiska nätverket för veterinärmedicinsk klinisk forskning Carenet där Sverige, Finland, Danmark och Norge ingår. En studie av nordisk klinisk forskning inom sällskapsdjur och häst mellan 2010 och 2019 har genomförts gemensamt. Bibliometri, humanresurser och finansiering har kartlagts.

Redogör för bedömd respektive faktisk nytta och resultat som uppnåtts av arbetet med strategins delmål under verksamhetsåret 2022 - 2023

Samarbetet med partners runt Östersjön är av stor nytta för SVA: s uppdrag. Djurhälsoläget i länderna runt Östersjön får direkta återverkningar för det svenska djurhälsoläget. Ett aktuellt exempel är spridningen av afrikansk svinpest som förekommer både hos vildsvin och tamgris i flera Östersjöländer. Under 2023 fick Sverige sitt första utbrott av afrikansk svinpest vilket har intensifierat kontakterna och informationsutbytet länderna emellan. Den mest sannolika smittvägen är införande av smittade grisprodukter från länder där denna sjukdom finns. Samarbete med Tullverket har bland annat lett till ökad medvetenhet om detta vid gränskontroll. Ett annat exempel är salmonellaläget i djurproduktionen där Sverige, Norge och Finland har liknande strategier när det gäller hanteringen av salmonella och förekomsten ligger på mycket låga nivåer. Även i Danmark har förekomsten av salmonella minskat. Också arbetet kring antibiotikaresistens går framåt, med låg förbrukning av antibiotika inom animalieproduktionen och gott resistensläge för Sverige och våra nordiska grannar.

Fiskövervakning

Under perioden har SVA och finska Livsmedelsverket Ruokavirasto samarbetat avseende laxhälsa i Tornedalen. Samarbetet gäller främst provtagningar och analyser. Den stärkta kompetensen och nya metoder för identifiering av smittämnen är resultat som kommer flera målgrupper bl.a. matfiskodlingsnäringen, sportfiske, yrkesfiske, länsstyrelser, och universitet till godo. Data från vildfiskövervakning kan också användas som underlag vid riskvärdering av odlad fisk eftersom vild och odlad fisk ofta lever väldigt nära inpå varandra

SVA deltar också i hälsokontrollen av alla vattenbruksanläggningar genom sin roll som diagnostiskt laboratorium samt smittskydds- och sjukdomsexpert. Denna övervakning är viktig även för de vilda fiskbestånden eftersom smittämnen snabbt transporteras i vatten och vildfisk lever tätt inpå kassodlingar. I den obligatoriska hälsokontrollen ingår undersökning av anmälningspliktiga virus samt bakteriell njursjuka (BKD). SVA tar också emot och diagnosticerar prover från odlad och vild fisk med kliniska symptom.

Övervakning marina däggdjur

Med finansiering av Havs- och Vattenmyndigheten har ett Hälso- och Sjukdomsövervakningsprogram för marina däggdjur tagits fram. Programmet genomförs i nära samarbete med Naturhistoriska riksmuseet (NRM), som fokuserar på i huvudsak insamling av jagade och bifångade sälar, medan SVA ansvarar för insamling av strandade sälar, tumlare och övriga valdjur, där dödsorsaken är okänd. NRM och SVA

obducerar de sälar som insamlas var för sig, medan alla tumlare och valdjur obduceras av SVA i samarbete med NRM. Mikrobiologiska analyser på prover från tumlare och säl har utförts på SVA. Särskilt fokus har lagts på riktad övervakning av fågelinfluensa hos marina däggdjur eftersom smittan kan påverka sälpopulationer negativt och kan utgöra risk för andra däggdjur inklusive människor. En tumlare dog av fågelinfluensa 2022 och flera gråsäl har uppvisat antikroppar mot Influenza A virus vilket tyder på att virus finns i våra akvatiska miljöer. Myndighetsövergripande samarbete sker även vid vidare analyser av djuren, exempelvis åldersbedömning och histologiska undersökningar.

Gällande Östersjön finns den så kallade Jastarnia-planen, som är ett samarbete mellan Östersjöländer för bevarandet av Östersjötumlaren.
https://www.ascobans.org/sites/default/files/document/ASCOBANS_JastarniaPlan_MOP8.pdf.

Krisberedskap

Farliga ämnen som kan spridas via livsmedel eller vatten är ständiga hot vare sig de sprids naturligt via olyckor eller via antagonistiska händelser. För att kunna bygga upp kunskap om och skydd mot sådana CBRN-händelser så är det en fördel att samarbeta med näraliggande länder. Dels då det skapar en större kritisk massa av kunskap och dels då händelser med dessa typer av hot ofta är gränsöverskridande. Nordic Biopreparedness Forum (NBF) samlar de nordiska ländernas myndigheter som handhar biologiska hot, däribland SVA. SVA deltar aktivt i de regelbundna rapporteringsmöten som nätverket anordnar och på den årliga konferens som roterar mellan de nordiska länderna.

I samband med den brist på förbrukningsmateriel som uppstod på SVA:s laboratorium under covidpandemin, så beslutade myndigheten att kontakta den finska Försvarsmaktens forskningsanstalt (FDRA). FDRA hade som en reaktion på bristen startat ett projekt (PIDE) kring återanvändning av förbrukningsmateriel. Genom det så kallade PIDE-FISE-projektet kunde SVA etablera ett eget laboratorium för rengöring av engångsmaterial i nära samarbete med de finska kollegorna. Detta samarbete förankrades på departementsnivå och uppmärksammades av media i både Sverige och Finland som ett konkret exempel på att vi kan jobba över de nordiska gränserna med praktiska beredskapsprojekt.

De finska myndigheterna satsar nu systematiskt på att bygga upp en robusthet i alla delar av landet. Det nu avslutade PIDE-FISE-projektet har därför nyligen resulterat i ett fortsatt samarbetsprojekt (PUHDE) med det finska Livsmedelsverket, där förmågan kommer att utvecklas för att kunna återanvända fler produkter och även för att kunna skapa en mobil flexibel förmåga. Sammantaget är detta ett systematiskt sätt att hantera bristsituationer som kan uppstå vid kriser i framtiden.

Att ha effektiva beredskapsplaner är något som många länder prioriterar högt, på grund av ökande hot såsom krig och extrema väderförhållanden. Initiativ likt SimEx-övningen (se OHEJP ovan) spelar en viktig roll för

att säkerställa att vi är beredda att agera effektivt på både nationella och internationella hot. Två lärdomar från övningen var:

- Vikten av att data kan delas effektivt mellan myndigheter inom landet och mellan EU-länder
- Behovet av förbättrad kommunikation mellan personer som ansvarar för att hantera sjukdomsutbrott inom de olika sektorerna

Effekter av ett förändrat klimat

Forskare från SVA har deltagit i ett projekt finansierat av The Swedish-Norwegian Foundation for Equine Research för att studera en foderrelaterad neurologisk hästsjukdom som drabbat hästar i Sverige, Norge och Finland sedan mitten av 1990-talet och Island år 2019. Samarbetspartners kommer från universitet och myndigheter i Tyskland, Norge och Island. Klimatologiska effekter på gräs, dess lagring eller mikrobiom kan ligga till grund för sjukdomen. Varför vallfodret (gräs) under vissa betingelser har framkallat sjukdom hos nordiska hästar, och hur det påverkar djuren utreds. En plattform har tagits fram med en modell för cellodling från hästnerver, en modell för att studera nervledningshastigheten hos patienthästar, och en modell för att studera immunfunktioner i patientserum, som nu används för att studera kliniska utbrott.

Beskriv eventuella synergier mellan detta uppdrag och andra uppdrag som er myndighet har

Det ingår som en naturlig och integrerad del i SVA:s uppdrag att samarbeta med länderna runt Östersjön, eftersom situationen i dessa länder kan påverka sjukdomssituationen hos tama och vilda djur i Sverige, såväl på land som i vatten. Nedan ges några exempel på hur SVA:s verksamhet bidragit till en mer hållbar utveckling i Östersjöregionen.

Viltövervakning

SVA har som uppdrag att övervaka sjukdomsläget hos vilda däggdjur, fåglar och amfibier i Sverige. Denna övervakning är ett viktigt bidrag till hälsoövervakningen av vilda djur runt Östersjön. Övervakningen sker genom undersökningar av så kallat fallvilt till SVA och genom kartläggning av rapporter om sjukdom och dödlighet hos vilda djur, vilket görs på frivillig basis, av jägare, allmänhet och andra myndigheter, så kallad medborgarforskning. Sammantaget bidrar de olika delarna av arbetet till att vi får kunskap om nya sjukdomar och om smittor som riskerar att introduceras så att vi så tidigt som möjligt kan upptäcka dessa hos vilda djur. Genom riktade undersökningar och projekt finansierade av Naturvårdsverket eller Jordbruksverket övervakar SVA förekomst eller frånvaro av viktiga smittor hos de fall av vilda djur som inkommer till SVA. Här ingår till exempel övervakning av afrikansk svinpest hos vildsvin, en virussjukdom som påvisades i Sverige för

första gången i september 2023, där bekämpning av smittan pågår. Andra exempel är övervakning av fågelinfluensa och rävens dvärgbandmask.

Östersjöns marina liv

Sedan 2020 har SVA på uppdrag av Havs och vattenmyndigheten arbetat med övervakning av hälsan hos vild fisk, skaldjur och mollusker. Tanken är att övervakningen ska bli kontinuerlig. Lax, sötvattenslevande fisk och havslevande fisk (torsk, skrubbskädda) i Östersjön samt Västerhavet inkluderas. Laxens hälsostatus i Torneälven övervakas sedan flera år tillbaka i samarbete med finska livsmedelsverket Roukavirasto. Provtagning av havslevande fisk görs vid SLU:s provfisken inom BITS (Baltic International Trawling Survey) och IBTS (International Bottom Trawl Survey). Tanken för BITS och IBTS är att följa mallar framtagna av ICES, och därmed genomföra undersökningar som kan användas för internationella jämförelser inom och utanför Östersjöregionen. Sötvattenskräftor, flodpärlmusslor och havslevande musslor/ostron ingår också.

Ökad kunskap om renens hälsa och välfärd

SVA har genom TARANDUS-nätverket och pågående forskningsprojekt nära samarbete med forskare, myndigheter, veterinärer och renägare i Sverige, Norge och Finland för att öka kunskapen om renens hälsa och välfärd. Renen i våra nordiska länder påverkas i hög grad av den pågående klimatförändringen. Marker som under generationer har nyttjats av samer och betats av renar förändras till följd av klimatförändringen. Marker som tidigare använts för renskötsel blir oanvändbara under vissa säsonger på grund av olika väder- och klimatfaktorer såsom ökad risk för nollgenomgångar, ändrade årstidsväxlingar och ändrade flöden i vattendragen. Detta försvårar för renen att komma åt sin föda på naturbetet. Svårare omständigheter och snöförhållanden ger sämre kondition hos renarna. Klimatförändringen får också konsekvenser för renarnas hälsa. Utfodring och transporter är exempel på åtgärder som kan bli nödvändiga på grund av ogynnsamma väderförhållanden. Men dessa åtgärder medför både oro och merarbete för rensköterna, och en ökad stress för renarna samt ökad risk för sjukdom och smittspridning på grund av ökad kontakt mellan djuren. Renskötseln påverkas också av många andra faktorer utöver klimatförändringen som till exempel konkurrerande markanvändning, rovdjur och lagstiftning, vilka kan vara av avgörande betydelse för renskötselns möjlighet till anpassning och motståndskraft i ett förändrat klimat.

Minskad antibiotikaresistens

SVA deltog 2020-21 i ett projekt "Support to the implementation of the One Health action plan for containing antimicrobial resistance in Latvia", <https://www.sva.se/amnesomraden/forskning/forsknings-och-utvecklingsprojekt/foka/latohop-stod-till-lettland-for-tillampning-av-den-nationella-one-health-handlingsplanen-mot-antibiotikaresistens/>

Projektet som leddes av Folkhälsomyndigheten och Jordbruksverket, omfattade både konkreta verktyg för arbete mot antibiotikaresistens och aktiviteter för att utveckla samverkan mellan sektorer i Lettland samt förbättra kommunikation och informationsdelning mellan sektorer. Projektet syftade till att stödja praktiskt i tillämpandet av landets nationella handlingsplan mot antibiotikaresistens, vilken är gemensam för human- och djursidan. Bland annat utvecklades en verktygslåda för veterinärer och lantbrukare som ett stöd för att hålla djuren friska och minska behovet av antibiotika. Under 2023 har en fortsättning på detta projekt planerats. I detta nya projekt kommer hela Baltikum vara med. Projektet, som startar 2024, kommer att ledas av Jordbruksverket och finansieras av NordForsk. SVA deltar med sin expertkunskap och ska hålla i utbildningar, föreläsningar och workshoppar. Även expertis från Norge och Danmark deltar i projektet.

SVA sitter också med i Nordiska ministerrådets expertgrupp för antibiotikaresistens.

Eventuellt övriga medskick

SVA:s uppdrag inkluderar verksamhet som bidrar till förverkligandet av EU:s strategi för Östersjöregionen. Strategin kan därmed anses vara väl integrerad i det uppdrag SVA har, och utgör en naturlig del i SVA:s verksamhet.

Som nationell myndighet finns SVA som en resurs för regionala och lokala myndigheter. De projekt och aktiviteter SVA bedriver avspeglar ett både internationellt, nationellt och regionalt engagemang.